

Fakultetslederens arbejdsberetning

2018-2019

Det seneste år har været et godt år med markante begivenheder.

Klaus Vibe og Peter Søes fik deres ph.d.-grader i hus ved henholdsvis MF i Oslo (september 2018) og Københavns Universitet (april 2019). MF blev omdannet til en forening, som man kan blive medlem af. Og vi indgik ikke mindst en vidtgående og strategisk vigtig samarbejdsaftale med *Fjellhaug International University College*, som opretter en helt ny afdeling i MF's lokaler i Aarhus.

Det var også et år, hvor vores sydafrikanske partner løb ind i administrative udfordringer, som i sidste ende kunne få alvorlige konsekvenser for vores studerende. Heldigvis blev problemerne løst, og alle studerende ser ud til at komme godt videre med deres uddannelse.

Regeringens dimensioneringspolitik

I skrivende stund befinder vi os på et mere trygt sted end på samme tidspunkt sidste år. Der er fortsat vanskelige udfordringer foran os, men der tegner sig nu en mere tydelig og farbar vej.

Den største aktuelle udfordring er regeringens dimensioneringspolitik, som kan gøre det stort set umuligt for vores studerende at søge ind på kandidatuddannelsen i Aarhus, fordi der er blevet færre studiepladser ledige. Det vil sandsynligvis være muligt at læse videre i København, men intet er sikkert.

I løbet af året har vi været i dialog med flere af folkekirkens biskopper omkring udfordringen. Et samlet bispekollegium har efterfølgende opfordret både de relevante ministre og universiteterne til at genoverveje optagelsesloftet.

Der har også været holdt møder med Aarhus Universitet, ligesom vi naturligvis er i løbende kontakt med Uddannelses- og forskningsministeriet.

Indtil videre er dimensioneringsreglerne ikke blevet lempet, og vi arbejder derfor også med alternative planer – og jeg har en begrundet tro på, at vi nok skal finde en farbar vej.

Det vil være en uheldig udvikling for folkekirken, hvis vi på grund af dimensioneringspolitikken, bliver tvunget til at tilbyde vores studerende en fuld uddannelse uden om de danske universiteter. Det vil heller ikke være godt for MF. Derfor håber vi meget, at reglerne kan blive lempet.

Afsluttende forløb ved Unisa

Ved årets begyndelse påbegyndte 2015-årgangen det afsluttende studieforløb ved University of South Africa (Unisa).

På grund af en alvorlig fejl i den sydafrikanske administration blev en større gruppe studerende afvist, da de søgte om optagelse ved Unisa. Der gik mere end to måneder, inden problemet blev løst, og de studerende befandt sig derfor længe i en helt urimelig og uacceptabel situation. Heldigvis lykkedes det i sidste øjeblik at få hele årgangen indskrevet ved Unisa – og vi forventer, at de nu vil få et spændende og udbytterigt afsluttende studieforløb ved Unisa.

2017-årgangen har valgt at blive overflyttet til den norske studieordning. Derfor ophører samarbejdet med Unisa ved årets udgang, når 2015-holdet har afsluttet deres BA-uddannelse.

Helt ny uddannelse

Fjellhaug International University College (FIUC) opretter fra sommeren 2019 en helt ny afdeling i Aarhus (FIUC-Aarhus) i Menighedsfakultetets lokaler og med Menighedsfakultetets lærere som undervisere. Det betyder, at 2019-holdet og kommende studerende optages på en helt ny studieordning i norsk regi. Uddannelsen bliver på tre år og vil med nogle tillægsgfag på et fjerde år give

adgang til at søge om optagelse på kandidatuddannelser i Danmark.

Med aftalen opnår vi en række fordele:

1. Den samlede studietid forkortes med ca. et halvt år. De studerende får en anerkendt norsk BA i teologi på 3 år. Derefter tilbyder FIUC-Aarhus dem et års ekstra studier for at kvalificere dem til at kunne optages på et dansk kandidatstudium.
2. Uddannelsen kan tages på dansk. I dag skal de afsluttende opgaver ved Unisa skrives på engelsk, hvilket er en udfordring for enkelte studerende.
3. Uddannelsen er fuldt anerkendt i hele Europa. Derfor vil det fremover være muligt at tage sine bestående points med sig videre til en anden uddannelsesinstitution, hvis man vælger at afbryde studiet.
4. Vi får mulighed for at tilbyde en overbygning på to år og dermed en fuld norsk master i teologi, hvis regeringens dimensioneringspolitik gør det umuligt at læse videre på et dansk universitet.
5. Uddannelsen kan finde sted i et tættere samarbejde med Dansk-Bibelinstitut (DBI), som i en længere årrække har udbudt den norske uddannelse.
6. Forskerne kommer til at indgå i et af de største teologiske fagmiljøer i Skandinavien. Alle lærere ved MF vil fra 1. august 2019 være ansat både ved MF og ved Fjellhaug. Dermed kommer de til at indgå i et større internationalt forskningsmiljø.
7. Der vil blive stillet større krav til kvalitets sikring af både undervisning og forskning, hvilket på sigt vil føre til et yderligere løft.

Aftalen indebærer, at FIUC overtager arbejdsgiveransvaret for de ansatte i forhold til de opgaver, som vedrører arbejde ved FIUC-Aarhus, dvs. undervisning og forskning i tilknytning til FIUC's uddannelser. Der er tale om en egentlig virksomhedsoverdragelse, hvor alle akademiske medarbejdere indgår i kombinationsstillinger med delt ansættelse ved to institutioner.

Det er FIUC's bestyrelse, der ansætter alle akademiske medarbejdere, som skal undervise på uddannelsen i Aarhus. Der nedsættes et ansættelsesudvalg med dansk repræsentation.

Ansættelsesproceduren er fastlagt ud fra bestemmelserne i den norske universitetslovgivning.

Menighedsfakultetets bestyrelse har arbejds-giveransvaret for den del af stillingen, som ligger uden for FIUC -regi. Det kan for eksempel dreje sig om forkyndelses- og undervisningsopgaver, forskning samt undervisning på Menighedsfakultetets efteruddannelse og Kirkehøjskole.

Alle ansatte på MF glæder sig over det nye samarbejde, som også er med til at tydeliggøre MF's konservative teologiske profil med tilknytning til vækkelsesbevægelserne i Danmark.

Praktisk teologi i fremtiden

Desværre indeholder den nye BA-ordning ingen praktisk-teologiske fag. Derfor arbejder vi på at etablere en praktisk-teologisk linje, der retter sig mod bachelorstuderende, men som også kan følges af andre interesserede.

Over 8 semestre kommer man rundt i de vigtigste praktiske fag, og får knyttet teologi, trosliv, menneskeliv og menighedsliv sammen.

Ny foreningsstruktur

MF's øverste organ, repræsentantskabet, valgte på det seneste møde at give endeligt grønt lys for, at der kunne indføres et repræsentativt demokrati. Det har efterfølgende vist sig at være en meget vigtig og rettidig beslutning. Skat har nemlig afgjort, at MF ikke opfylder betingelserne for at kunne blive anerkendt efter reglerne for religiøse samfund. Hvis vi ikke havde omdannet MF til en forening, ville vi have mistet muligheden for at kunne modtage fradragsberettigede gaver.

Den nye foreningsstruktur ser i det hele taget ud til at være en stor gevinst. I løbet af et halvt år har vi fået mere end 800 medlemmer, og der har fra medlemmernes side været så stor interesse for at stille kandidater op til repræsentantskabet, at der i år skal være kampvalg. Valget foretages digitalt, og alle medlemmer har derfor let adgang til at stemme.

Menighedsfakultetet og folkekirken

Det er vigtigt, at Menighedsfakultetet samarbejder godt med folkekirken. Derfor stiller vi gerne

ressourcer til rådighed, når folkekirken spørger efter bidrag i en eller anden sammenhæng, f.eks. biskoppelige udvalg.

Vi indbyder også gerne repræsentanter fra folkekirken og de folkekirkelige institutioner til at forelæse eller deltage i relevante arrangementer på MF. Rektor for Folkekirken Uddannelses- og Videnscenter, Hans-Vium Mikkelsen, har for eksempel i dette forår holdt en gæsteforelæsning under overskriften "Den gode præst".

Der er fortsat meget stor efterspørgsel på præster med MF-baggrund, og netop i disse år får usædvanligt mange teologer med MF-baggrund embede i folkekirken. Det er en positiv udvikling, som forhåbentlig kan fortsætte i de kommende år. Lige nu er den største udfordring i den forbindelse, at der efterhånden er meget få ledige kandidater.

Menighedsfakultetets offentlige profil

Generelt er vores ansatte meget kommunikerende. Flere af underviserne skriver faglige analyser til Kristelig Dagblad, og vi når også jævnligt ud gennem andre medier.

I de senere år er flere studerende også begyndt at markere sig i den offentlige debat. Det er glædeligt, da kirken både nu og i fremtiden har behov for skarpe debattører, som formår at levere saglige og nuancerede synspunkter i den offentlige debat.

Friheden for kirkelige uddannelsesinstitutioner

Desværre er der tegn på, at det i fremtiden kan blive vanskeligere at drive uddannelsesinstitutioner, der hviler på et religiøst grundlag. Åndsfriheden er under pres, og friheden til at drive skoler med kirkelig profil risikerer at blive indskrænket. Sammen med *Foreningen af Kristne Friskoler* har vi derfor taget initiativ til at samle repræsentanter fra kirkelige uddannelsesinstitutioner (friskoler, efterskoler, højskoler og fakulteter) til en fælles drøftelse. Formålet er at klæde hinanden på til at gå fremtidens udfordringer i møde på en konstruktiv måde.

Ph.d.-stipendiat

Lærerrådet og bestyrelsen arbejder målrettet på at slå en stilling op som ph.d.-stipendiat i Gammel Testamente. Stillingen vil forventeligt blive besat inden årets udgang.

Det har længe været et ønske, at der skal ansættes kvindelige undervisere. Derfor håber vi meget, at en eller flere kvalificerede kvindelige ansøgere vil melde sig på banen.

Efteruddannelsen

Vi har nu i flere år udbudt et akademisk overbygningsprogram i kirke og teologi for præster, kristendomsundervisere, ansatte i en kirkelig organisation, kirke- og kulturmedarbejdere og andre, der formidler kristen tro og teologi i kirke, samfund og skole. Undervisningen har en erfaringsbåren karakter og gennemføres på masterniveau.

Uddannelsen har været en stor gevinst. Flere mennesker har fået mulighed for at modtage undervisning på MF. Samtidig opnår vi en økonomisk gevinst, fordi vi kan anvende undervisernes eventuelle overskudskapacitet på uddannelsen, som er brugerbetalt.

Desværre måtte vi aflyse forårets kursus i islam på grund af for få tilmeldte. Til efteråret udbyder vi et kursus i sjælesorg, som heldigvis ser ud til at få en fin tilslutning.

Til foråret udbyder vi et fag under overskriften "Børnenes kirke – historie og nutid", som sætter fokus på børnenes trosliv og særligt dåbsoplæringen. Underviserne er professor Kurt E. Larsen og kirke- og kulturmedarbejder Oline Kobbersmed.

Økonomi og administration

MF har en stabil økonomi. Vi formår at holde udgifterne på et minimum – uden at det går ud over nødvendige investeringer. Gaveindtægten er også stabil.

Det værd at bemærke, at udgifterne til administration over en længere årrække har været faldende. Der er ingen tvivl om, at vi har en meget velfungerende administration. Jeg vurderer også, at vi får højt udbytte af de penge, som vi anvender til kommunikation og indsamling.

Over de seneste ti år har vi i gennemsnit modtaget 530.000 kr. i arveindtægter per år. Det understreger betydningen af, at mennesker betænker MF i deres testamente.

Budgetterne for de kommende år ser efterhånden fornuftige ud. Meget afhænger af, hvor mange studerende der vælger at søge ind på uddannelsen.

Det bør også nævnes, at vi ikke har hævet stipendierne i takt med prisudviklingen i samfundet. Derfor kan det være relevant at give stipendierne et markant løft i de kommende år. Det bør i hvert fald overvejes.

Ejendomsprojekt

I flere år har vi arbejdet på at skabe en indtægts-givende ejendom på Menighedsfakultetets grund. Baggrunden er, at der er vedtaget en ny lokalplan for området, som tillader os at bygge knap 8.000 nye kvadratmeter på MF's matrikel.

En styregruppe, som primært består af erfarne erhvervsfolk, har analyseret mulighederne, som bestyrelsen skal tage stilling til på det næstkom-mende bestyrelsesmøde.

Den uudnyttede grund udgør et stort økonomisk potentiale – men vi skal selvfølgelig sikre os, at vi skaber et robust projekt, som ikke indebærer en for stor risiko.

Forestående generationsskifte på CKA

Center for Kristen Apologetik (CKA) er et videns- og formidlingscenter under Menighedsfakultet. Arbejdet bæres af en række entusiastiske studerende og ledes af professor Kurt Christensen, som nærmer sig pensionsalderen.

En af de vigtige opgaver i det kommende år bliver derfor at lægge en plan for, hvordan CKA kan videreføres under en ny leder.

CKA er et stort aktiv for MF og for studentermiljøet i Aarhus. Gennem CKA får de studerende en mulighed for at møde nogle af tidens største kristne apologeter, som f.eks. William Lane Craig og Alister McGrath – sidstnævnte, som for et par år siden samlede mere end 400 mennesker til et arrangement i Christianskirken, vender tilbage i 2020. Det siger lidt om CKA's betydning.

Tak

Set fra et ledelsesmæssigt perspektiv har 2018 været et meget udfordrende år med stor usikkerhed på en række punkter. Men det har også været et godt år med masser af positiv udvikling. Derfor er det med stor taknemmelighed, at jeg aflægger denne arbejdsberetning.

Afslutningsvist vil jeg gerne sige tak til alle jer, der har ydet en kæmpe indsats for at finde en løsning på de mange udfordringer. Tak til bestyrelsen for en tydelig ledelse, som hviler på klare værdier. Tak til repræsentantskabet for indsatsen med at få den nye medlemsstruktur helt på plads. Tak til mine kollegaer for et inspirerende samarbejde og en stærk faglig indsats.

Sidst, men ikke mindst: Tak til hele det kirkelige bagland for et livgivende fællesskab om det, som er hele sagen: At uddanne en kommende generation af teologer, som kan medvirke til at bringe kirken Ånd og liv.

Guds kirkes grund alene
er Kristus, Gud og mand;
den er ej bygt af stene,
men skabt ved ord og vand
af ham, som kom at vinde
på jord sin himmelbrud
og gav sit blod for hende
at fri af trældom ud.

DDS 334, v1

Thomas B. Mikkelsen, april 2019